

Photo by V. Čobajša, Babić

Pravo kao infrastruktura razvoja

Bogdan Gecić govori o američkom obrazovanju, vladavini prava, investicionoj sigurnosti, veštačkoj inteligenciji i ulozi Srbije i regiona u globalnoj ekonomiji

Američki model, zasnovan na vladavini prava, meritokratiji i snažnim institucijama, decenijama oblikuje globalne poslovne

standarde. Bogdan Gecić objašnjava kako se ove vrednosti mogu pretočiti u održivi razvoj Srbije i regiona, ojačati investicionu klimu i stvoriti nove prilike u eri veštačke inteligencije i brzih regulatornih promena.

Kao pravnik školovan na Harvardu i osnivač kancelarije koja je danas prepoznata i na evropskom nivou, kako vidite značaj američkog znanja, poslovne kulture i profesionalnih standarda za razvoj modernih pravnih usluga u Srbiji i regionu?

— Harvard nikada nije bio samo prestižna referenca — bio je to metod: jasnoća, temeljnost, integritet. Taj metod počiva na nečemu dubljem: vladavini prava, meritokratiji i institucijama koje služe ljudima, a ne obrnuto. To je najtrajniji američki izvozni proizvod — ne kapital, već model organizovanja slobodnog, demokratskog i odgovornog društva.

Za naš region, partnerstvo sa Sjedinjenim Državama predstavlja jedan od temelja modernizacije. Američka poslovna kultura postavila je standarde odgovornosti i meritokratije — pospešujući razvoj domaćeg talenata, a ne potiskujući ga.

Kada se to spoji, dobije se Gecić Law: trostruki dobitnik priznanja Law Firm of the Year na dodeli nagrada The Lawyer European Awards. Zato sam potpredsednik TerraLex-a za Evropu i potpredsednik Harvard Law School Association of Europe — to su mostovi koji ponovo povezuju naš region sa Amerikom i svetom.

Kapital ide tamo gde postoji poverenje, a poverenje postoji tamo gde pravila funkcionišu i to je upravo ono što AmCham već 25 godina gradi u Srbiji.

Koliko su pravna sigurnost i usklađenost važni za privlačenje američkih i drugih investitora sa razvijenih tržišta u regionu?

Naša prednost često se pogrešno tumači kao slabost: Srbija je na evropskom putu, ali još nije vezana celokupnim korpusom prava Evropske unije — to je prostor koji drugi više nemaju. Najviše standarde usvajamo sopstvenim izborom, spajajući evropsku temeljnost sa dubljim partnerstvom sa SAD — ne birajući Ameriku umesto Evrope, već se inteligentno usklađujući sa SAD, uz očuvanje fleksibilnosti u sopstvenom pozicioniranju.

Najtrajniji američki izvozni proizvod nije kapital, već je to model po kome se organizuje slobodno, demokratsko i odgovorno društvo

Dokazi su već tu: rekordna emisija obveznica plasirana velikim delom američkim investitorima, obnovljeni angažman američke EXIM banke kroz finansiranje razvoja 5G mreže i nova generacija američkog kapitala. Za nas, Brisel nije samo prestižna adresa — to je infrastruktura: pravila EU oblikuju poslovanje daleko izvan granica Unije.

Vaša kancelarija je među prvima prepoznala značaj veštačke inteligencije, ESG-a i trgovine. Koji trendovi će najviše oblikovati veze Srbije i regiona sa globalnim tržištima?

— Regulatorna više neće dolaziti naknadno — ona postaje deo procesa od samog početka. Veštačka inteligencija je najjasniji primer i priznajem da sam entuzijasta: pitanje nije da li je treba usvojiti, već kako — odgovorno, uz upravljanje i nadzor. Međutim, šira slika je otrežnjujuća. Amerika ubrzano napreduje u oblasti veštačke inteligencije i tržišne kapitalizacije, dok Evropa zaostaje — sama Njujorška berza vredi više od svih najvećih evropskih berzi zajedno. Verujem u konkurentnost i saglasan sam sa Draghijevim izveštajem: Evropi je potreban ozbiljan reset. Za naš region, pouka je jasna: moramo se takmičiti snažnije i uskladiti se sa američkim motorom rasta — u oblastima veštačke inteligencije, konkurentnosti i trgovine. To uverenje pokreće i moj rad kroz 0to1.global, pomažemo regionu da se poveže sa pravim partnerima — pre svega u Sjedinjenim Državama, što smo pokazali sa Newsmax širom Balkana, kao i u Poljskoj, Nemačkoj i Italiji. Region utemeljen na vladavini prava, slobodi, demokratiji i meritokratiji ne mora da izmišlja sve iz početka — njegova prednost je brzina, a ona predstavlja ključnu priliku ove decenije.